

Politika

Grieķija kopš 1974.gada 8.decembra ir parlamentāra republika. Senā Grieķija ir Rietumu civilizācijas šūpulis. Grieķi te ienāk 2000.-1700. g. p.m.ē., pēc tam uzplaukst Mikēnas kultūra, kuru 12.gs. p.m.ē. noposta doriešu iebrukums. Vēlāk rodas pilsētvalstis: Atēnas un Sparta. 146.g. p.m.ē. Grieķija kļūst par Romas impērijas sastāvdaļu. Pēc Romas impērijas sairšanas 395.gadā Grieķija iekļaujas Bizantijas valstī. 1460.gadā valsti iekaro turki. 1829. gadā iegūta neatkarība no Turcijas. No 1967. līdz 1973.gadam valstī valda militārā hunta. 1975.gada 11. jūnijā tiek pieņemta jauna konstitūcija. Kopš 1981.gada 1.janvāra Grieķija ir Eiropa Savienības un kopš 1952.gada - NATO dalībvalsts.

Izpildvara

Izpildvara pieder prezidentam un valdībai jeb Ministru kabinetam, kuru vada premjerministrs. Prezidents apstiprina valdību. Valsts administratīvais iedalījums ir 13 perifērijas un 1 autonoma klostervalsts. Svarīgākās politiskās partijas ir sociālistiskā kustība „Jaunā demokrātija”, Kreiso un progresa koalīcija, Grieķijas komunistiskā partija un Demokrātiskā sociālistiskā kustība.

Likumdevēja vara

Likumus pieņem vienpalātas parlaments *Vuli*, kura 300 pārstāvjus (izņemot 12 valsts deputātus) izvirza no politiskām partijām proporcionāli vēlēšanās iegūtajam balsu skaitam. Valsts galva ir prezidents, kuru parlaments ievēl uz pieciem gadiem, bet ne vairāk kā uz diviem termiņiem. Par prezidentu var ievēlēt Grieķijas pilsoni, kas sasniedzis 40 gadu vecumu. Prezidentam ir parlamentārām republikām neraksturīgi plašas pilnvaras un likumdevēja tiesības. Viņam ir tiesības atlaist valdību un parlamentu, izsludināt pirmstermiņa parlamenta vēlēšanas, uzlikt veto parlamenta pieņemtajiem likumprojektiem, bez parlamenta piekrišanas izsludināt valstī ārkārtas stāvokli. Prezidents ir arī bruņoto spēku virspavēlnieks. Prezidenta padomdevējs ir Republikas padome. Likumdošanas vara Grieķijā pieder prezidentam.

Tiesu vara

Tiesību sistēmas pamatā ir Romiešu likumi, kas iedalās civilajos, kriminālajos un administratīvajos likumos. Tiesneši tiek iecelti ar prezidenta dekrētu pēc juriskonsulta ieteikuma. Vispārējo tiesu augstākā instance ir Kasācijas tiesa. Augstākā speciālā tiesa izskata strīdus, kas saistīti ar deputātu ievēlšanu, kā arī uzrauga likumu atbilstību konstitūcijai.

Avots: <http://www.parliament.gr>